

**SPECYFIKACJA TECHNICZNA
WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT BUDOWLANYCH**

D.03.03.02
45232000-2

DREN

CPV : Roboty pomocnicze w zakresie rurociągów i kabli

1. Wstęp

1.1. Przedmiot STWiORB

Przedmiotem niniejszej Specyfikacji Technicznej Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych są wymagania związane z wykonaniem drenu dla zadania „Budowa i rozbudowa dróg wojewódzkich Nr 682 i 681 wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi i niezbędną infrastrukturą techniczną na odcinku Markowszczyzna – Roszki Wodźki z obejściem miejscowości Markowszczyzna, Turośń Dolna, Uhowo, Łapy Płonka Kościelna, Roszki Wodźki odc. III DW682 od km 2+750,00 do km 16+788.”.

1.2. Zakres stosowania STWiORB

Specyfikacja Techniczna Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych jest stosowana jako dokument przetargowy i kontraktowy przy zlecaniu i realizacji robót wymienionych w punkcie 1.1.

1.3. Zakres robót objętych STWiORB

Ustalenia zawarte w niniejszej specyfikacji dotyczą zasad prowadzenia robót związanych z wykonywaniem drenu w pasie rozdziału na trasie zasadniczej.

1.4. Określenia podstawowe

1.4.1. Geowłóknina - powinna być wykonana z polipropylenu, jako igłowana, nietkana (non wovens), aby posiadała właściwości dyfuzyjne, pozwalające na swobodny przepływ wody. Właściwości materiału powinny pozostawać niezmiennymi w stanie suchym jak i wilgotnym oraz zapewniać wieloletnią żywotność, w tym odporność na agresywne środowisko chemiczne, gnienie i grzyby.

1.4.2. Pozostałe określenia podstawowe są zgodne z odpowiednimi polskimi normami i z definicjami podanymi w STWiORB D.00.00.00 "Wymagania ogólne" pkt.1.4 [1].

1.5. Ogólne wymagania dotyczące robót

Ogólne wymagania dotyczące robót podano w STWiORB D.00.00.00 „Wymagania ogólne” [1].

2. Wyroby budowlane i materiały

2.1. Ogólne wymagania

Ogólne wymagania dotyczące wyrobów i materiałów, ich pozyskiwania i składowania, podano w STWiORB D.00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 2 [1].

Wykonawca powinien od swojego dostawcy wymagać, aby każdy wyrób posiadał znak CE lub budowlany i wymagane towarzyszące tym znakom informacje opisane w STWiORB D.00.00.00 [1] oraz deklaracje właściwości użytkowych wyrobu oznakowanego CE.

2.2. Rodzaje wyrobów stosowanych w drenach

Wyrobami stosowanymi przy wykonywaniu drenu są:

- kruszywa naturalne nie łamane, 4/31,5 mm wg PN-EN 13242 [3],
- geowłóknina wg wymagań niniejszej STWiORB,
- rury PCV Φ 110 mm wg polskiej normy lub aprobaty technicznej.

2.3. Wymagania dla kruszyw

Do wykonania drenu należy użyć kruszywo wg PN-EN 13242 [3] kategorii G_C80-20 i W_A242.

2.4. Geowłóknina

Tablica 1. Parametry techniczne:

Lp.	Właściwości i cechy	NW10
Właściwości mechaniczne		
1	Wytrzymałość na rozciąganie wzdłuż pasma kN/m	10
2	Wytrzymałość na rozciąganie wszerz pasma kN/m	10
3	Wydłużenie względne przy obciążeniu max (wzdłuż pasma) %	45
4	Wydłużenie względne przy obciążeniu max (wszerz pasma) %	50
5	Wytrzymałość na przebicie CBR N	1600
6	Dynamiczny zrzut stożka mm	28
Właściwości hydrauliczne		
7	Charakterystyczny wymiar porów O ₉₀ μ m	115
8	Prędkość przepływu wody m/s 10^{-3}	115
9	Wodoprzepuszczalność l/m ² /s	115
Właściwości fizyczne		
10	Szerokość rolki cm	525

2.5. Rury drenarskie

Tablica 2. Wymagania dla rurek drenarskich

Właściwości	Jedn.	Wymaganie dla:		Metoda badania wg
		rur	kształtek	
Temperatura mięknięcia wg Vicata (VST)	°C	≥ 79	≥ 77	PN-EN 727 [4]
Sztywność obwodowa: - SN 4 - SN 8	kN/m ²	≥ 4 ≥ 8	-	PN-EN ISO 9969 [5]
Minimalna powierzchnia szczelin	cm ² /m	≥ 8	-	PN-EN ISO 3126 [6]
Zmiany w wyniku ogrzewania w temperaturze +150°C (test piecowy)	-	-	Brak rozwarstwień, rys i pęcherzy	PN-EN 763 [7]
Rzeczywisty stopień udarności	%	≤ 10		PN-EN 744 [8]

T.I.R. ¹⁾			
¹⁾ Sprawdzenie w temp. (0±1) °C ciężarkiem typy d 25 o masie 0,8 kg, spadającym z wysokości 1m			

3. Sprzęt

3.1. Ogólne wymagania dotyczące sprzętu

Ogólne wymagania dotyczące sprzętu podano w STWiORB D.00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 3 [1].

3.2 Sprzęt do wykonania robót

Wykonawca przystępujący do wykonania drenu powinien wykazać się możliwością korzystania z następującego sprzętu:

- koparko-ładowarka samojezdna.

4. Transport

4.1. Ogólne wymagania dotyczące transportu

Ogólne wymagania dotyczące transportu podano w STWiORB D.00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 4 [1].

4.2. Transport kruszywa

Kruszywa można przewozić dowolnymi środkami transportu w warunkach zabezpieczających je przed zanieczyszczeniem, zmieszaniem z innymi rzeczami, nadmiernym wysuszeniem i zawilgoceniem.

4.3. Transport geowłókniny i rur.

Geowłókniny i rury należy transportować w sposób zabezpieczający przed mechanicznymi uszkodzeniami, wg zaleceń Producenta.

5. Wykonanie robót

5.1. Ogólne zasady wykonania robót

Ogólne zasady wykonania robót podano w STWiORB D.00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 5 [1].

5.2. Wykonanie drenu.

5.2.1. Wykonanie wykopu.

Zasady wykonywania robót podano w STWiORB D.02.01.01 [2].

5.2.2. Ułożenie geowłókniny w wykopie.

Dren może być wykonywany z pasa geowłókniny (o parametrach technicznych jak w punkcie 2.4.) biegnącego wzdłuż wykopu lub z ciętych pasów, układanych w poprzek wykopu.

W przypadku wykładania geowłókniny w poprzek wykopu - należy ją przyciąć na odpowiednie długości plus naddatek potrzebny na wykonanie zamknięcia drenu o szerokości min. 0,3 m.

Wykonany wykop należy następnie wyłożyć uprzednio przyciętym na odpowiedni wymiar geosyntetykiem w przyjętym kierunku postępu robót (kierunek ten zależy od pochyłeń podłużnych – należy układać ku wzniesieniu, pamiętając o konieczności wykonania zakładki – pas na pas minimum 0,5m w kierunku zgodnym ze spływem).

Ze względu na zmienne warunki atmosferyczne i ryzyko obsunięcia się ścian wykopu, korzystne jest aby wykonanie wykopu, wyłożenie geowłókniną, ułożenie rur i wypełnienie następowało niezwłocznie po sobie.

Tak przygotowany i wyłożony wykop wypełniany jest kruszywem o frakcji zgodnej z projektem. W celu ograniczenia możliwości przesunięcia się zamknięcia drenu należy brzożki geowłókniny połączyć ze sobą za pomocą gwoździ budowlanych lub metalowych szpilek z prętów ze stali zbrojeniowej wygiętych w kształcie litery „U”, względnie zszyć ręczną maszyną do szycia.

6. Kontrola jakości robót

6.1. Ogólne zasady kontroli jakości robót

Ogólne zasady kontroli jakości robót podano w STWiORB D.00.00.00 „Wymagania ogólne” pkt 6 [1].

6.2 Badania przed przystąpieniem do robót

Przed przystąpieniem do robót Wykonawca powinien wykonać badania kruszyw przeznaczonych do wykonania robót i przedstawić wyniki tych badań Inżynierowi w celu akceptacji.

7. Obmiar robót

7.1. Ogólne zasady obmiaru robót

Ogólne wymaganie dotyczące obmiaru podano w STWiORB D.00.00.00. „Wymagania ogólne” [1].

7.2. Jednostka obmiarowa

Jednostką obmiarową drenu jest - **m** (metr).

8. Odbiór robót

Ogólne zasady odbioru robót podano w STWiORB D.00.00.00. "Wymagania ogólne" [1].

Roboty uznaje się za wykonane zgodnie z dokumentacją projektową, STWiORB i wymaganiami Inżyniera, jeżeli wszystkie pomiary i badania z zachowaniem tolerancji wg pkt. 6 dały wyniki pozytywne.

9. Podstawa płatności

9.1. Ogólne ustalenia dotyczące podstawy płatności

Ogólne wymagania dotyczące płatności podano w STWiORB D.00.00.00. "Wymagania ogólne" [1].

9.2. Cena jednostki obmiarowej

Cena wykonania 1 m drenu z wykorzystaniem geowłókniny i kruszywa naturalnego lub łamanego obejmuje:

- prace pomiarowe i roboty przygotowawcze,
- oznakowanie robót,
- wykonanie wykopu z transportem gruntu w nasyp,
- zakup i dostarczenie wyrobów oraz materiałów na miejsce wbudowania,
- rozłożenie geowłókniny,
- wbudowanie kruszywa,
- montaż rur PCV z połączeniami z studniami,
- uporządkowanie terenu robót,

10. Przepisy związane

10.1 Specyfikacje Techniczne Wykonania i odbioru Robót Budowlanych

[1] D-M.00.00.00 Wymagania ogólne

[2] D.02.01.01 Wykonanie wykopów w gruntach nieskalistych.

10.2 Normy

[3] PN-EN 13242 „Kruszywa do niezwiązanych i hydraulicznie związanych materiałów stosowanych w obiektach budowlanych i budownictwie drogowym”

[4] PN-EN 727 Systemy przewodowe z tworzyw sztucznych – Rury i kształtki z tworzyw termoplastycznych – Oznaczanie temperatury mięknięcia według Vicata (VST)

[5] PN-EN ISO 9969 Rury z tworzyw termoplastycznych. Oznaczanie sztywności obwodowej

[6] PN-EN ISO 3126 Systemy przewodów rurowych z tworzyw sztucznych – Elementy z tworzyw sztucznych – Sprawdzanie wymiarów

[7] PN-EN 763 Systemy przewodowe z tworzyw sztucznych. Kształtki wtryskowe z tworzyw termoplastycznych. Metoda wizualnej oceny zmian w wyniku ogrzewania.

[8] PN-EN 744 Systemy przewodowe z tworzyw sztucznych. Rury z tworzyw termoplastycznych. Badanie odporności na uderzenia zewnętrzne metodą spadającego ciężarka.

10.2 Inne dokumenty

[9] „Wytyczne wzmacniania podłoża gruntowego w budownictwie drogowym”. IBDiM 2002r.

- [10] „Odwodnienie dróg” Roman Edel. WKŁ 2002 r.